

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 460 /2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

92/2019. (II. 28.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. december 15-én elektronikus úton előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2019. február 28-án megtartott zárt ülésén hozott állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2018. december 15-én elektronikus úton terjesztett elő panaszt a vele szemben 2018. december 7-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy a 2018. december 7-én a N. u. 3. szám előtti parkolása ügyében lezajlott helyszíni rendőrségi intézkedéssel szemben kíván panasszal élni.

A megjelölt napon 22 óra 30 perc körüli időben, az otthonában arra lett figyelmes, hogy az udvari villanyt – amit a kaputól is fel lehet kapcsolni – valaki felkapcsolta. A kapu felé tekintve egyszer csak megszólították, hogy „Rendőrség, ki tudna jönni?”. A panaszos nagyon csodálkozott, hogy ilyen késői órán a rendőrségtől keresik, de nem tulajdonítva nagy jelentőséget az ügynek, kis türelmet kért, mert kabátot kellett felvennie, valamint a kapukulcsot magához vette.

A kapunyitás után a rendőrök bemutatkoztak, mint körzeti megbízottak, de a nevüket nem jegyezte meg sajnos. A rendőrök megkérdezték a panaszost, hogy tudja-e, hogy miért keresik őt. A panaszos válaszolt, hogy nem tudja. Erre közölték vele, hogy a parkolása miatt keresik, mert a szomszéd bejelentést tett a rendőrségen, hogy a panaszos autója zavarja őt a közlekedésben. Megkérdezték a panaszost, hogy ugye megkérte a szomszédját, hogy ne álljon a kapuja elé, amire

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

a panaszos válasza igen volt. További kérdésük volt, hogy akkor miért parkol mégis a szomszéd kapuja előtt. Ezen a panaszos már elcsodálkozott és ennek hangot is adott, mivel véleménye szerint nem volt probléma a parkolásával, tudomása szerint szabályosan parkolt ott, és ezt a közterületesek is megerősíthetik, mert az ügyben őket is értesítette a szomszéd. A helyszín megtekintése és lefényképezése után a közterületesek is közölték, hogy a parkolás szabályos, mert nem gépkocsibejáróról van szó, hanem személybejáróról.

A rendőrök közölték a panaszossal, hogy a szabályos parkolás ellenére, emberségből álljon el a kapu előtt, mert a szomszédot zavarja a parkolása. A panaszos közölte, hogy a szomszéd ne várjon tőle kedvességet, mert ő 1968 óta lakik ott, és az előző tulajdonossal semmi gondjuk nem volt egymással, viszont a szomszéd a sokkal későbbi odaköltözése óta „nem hagy békességet maga körül”. A panaszos közölte továbbá, hogy nem érti az egész eljárást, mert a szomszéd egyedül él, kocsija nincs, autós látogatókat sem nagyon tapasztalnak nála. A rendőrök közölték, hogy a szomszédot zavarja a közlekedésében a parkoló autó, mire a panaszos közölte, hogy ha nem ő áll ott, akkor majd más fog odaállni, mert az utcában nagyon megszorodtak az autók. A rendőrök erre közölték, hogy igen, de azok nem állnak egész nap ott. A panaszos továbbra se értette, hogy miért baj, ha egész nap ott áll az autó, ha szabályosan parkol. A rendőrök közölték, hogy emberségből álljon el onnan.

A panaszos ekkor elmesélte a rendőröknek, hogy vélhetően a szomszéd reakciója a közterületesek helyszínelése után az volt, hogy valamikor éjszaka a szabályosan parkoló autót leöntötte, vélhetően étolajjal, amit a panaszos azóta sem tudott lemosni róla. Az utánfutóját pedig valamilyen vízzel öntötték le, ezért nem tartja jogosnak a kérést, hogy legyen vele emberséges. Ekkor már kezdte nagyon idegesíteni a panaszost a helyzet, ezért megkérdezte a rendőröket, hogy ezért kellett este 10 után őt „kicsöngetni”? Máskor ezt nem lehetett volna elintézni? Erre a válasz az volt, hogy napközben többször is keresték, de nem találták otthon. A panaszos szóvá tette, hogy a rendőrségnek miért kell egy ilyen ügygel foglalkoznia, nincs egyéb, fontosabb dolog a kerületben? Közölte továbbá, hogy nem áll szándékában elállni onnan, mert szabályosan parkol. A rendőrök erre a panaszos állítása szerint közölték, hogy „akkor majd találnak más valamit”. Ekkor kérték, hogy a panaszos igazolja magát. A panaszosnak be kellett mennie a lakásba az irataiért, mert nem voltak nála. Az igazoltatás tovább nyugtalanította, mert semmi okuk nem volt erre. A rendőrök a panaszos adatait még rádióon is lekérték, annak ellenére, hogy az iratai a kezükben voltak. A rendőrök tovább erősködtek, hogy álljon el a kocsival, csupán emberségből. A panaszos közölte, hogy az eljárást teljesen érthetetlennek és elfogadhatatlannak tartja, mindamelllett, hogy magukat a rendőröket valahol megérti, mert a munkájukat végzik. A panaszos is csak a rendőrségtől várhat segítséget baj esetén. A panaszos még megjegyezte, hogy hova álljon, ha még szabályosan sem engedik parkolni az utcában, mert a 4. szám előtt nemrégiben betonnal öntötték le a szabályosan parkoló autóját. Ebben az esetben pedig olajjal meg vízzel, ráadásul a rendőrség még őt hibáztatja. Ekkor a rendőrök azt mondták, hogy legalább valamivel előrébb álljon a kocsival, hogy a feljáró szabadon maradjon. A panaszos közölte, hogy akkor az előtte lévő kocsibejáróból, amit minden nap használnak, nem tudnak majd rendesen kikanyarodni. A rendőrök közölték, hogy nem baj, álljon előrébb. A nyomás hatására a panaszos a kocsiját előrébb toltá úgy, hogy a szomszéd feljárója $\frac{3}{4}$ részig szabadabbá vált, de erre még rásegítettek a rendőrök, hogy teljesen szabad legyen. Amikor mindez lezajlott és a panaszos visszakapta az iratait, búcsúzóul kezet nyújtott az intézkedő rendőröknek, hogy ne hagyja magukat érezni sértve, valamint tartva a lehetséges retorzióktól, amiért nem állt kötelvénynek olyan könnyen. A panaszos diszkriminatívna tartja az intézkedést, mivel a fent említett esetekben őt hibáztatták a rendőrök, pedig mindkétszer szabályosan parkolt. A panaszos feleslegesnek és indokolatlannak tartja az intézkedést a késői időpontban, főként a további szankciók kilátásba helyezését. A panaszos véleménye szerint neki lett volna igazán joga a feljelentéshez, amikor olajjal és vízzel öntötte le az autóját vélhetően a 3. szám alatt lakó szomszéd, azonban nem tette meg, mert a kerületi rendőrségben megrendült a bizalma.

2) A panaszos által csatolt fényképfelvételek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a bejelentő kapuja nem gépkocsik számára, csupán gyalogos bejárásra lett kialakítva, továbbá a kapu előtt kialakított széles járda biztosítja a gyalogos forgalmat a kapu és a parkoló autók között.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) S. K. r. főtörzsőrmester 2019. január 19-én készült jelentésében az alábbiakat rögzítette a Testület kérdéseivel kapcsolatban.

A 7. számú terület körzeti megbízottjaként a */2018.ált. számon iktatott panaszbejelentést vizsgálta ki a rendőr, amelyben az szerepelt, hogy a N. u. 7. szám alatti lakos * forgalmi rendszámú gépkocsija és az ahhoz kapcsolt utánfutója az utca 3. számú családi háza előtt kialakított gépkocsifelhajtó kis részét elfoglalta, abba beelégott, körülbelül 50 centiméternyire.

A bejelentővel a rendőr csak telefonon keresztül tudta felvenni a kapcsolatot, ugyanis szolgálatai során nem találta otthonában.

A bejelentő elmondta a rendőrnek, hogy az a problémája a szomszéd parkolásával, hogy a hozzá érkezők (családtagok, barátok) nem tudnak az ő háza előtt közvetlenül leparkolni, illetve a szemetes kukáját is a gépkocsifelhajtón keresztül tudja lehúzni az úttest szélére, ugyanis az FKF Zrt. munkatársai máskülönben nem szállítják el a szemetét. A bejelentő kérdésre elmondta, hogy valóban megkapta a választ a közterület-felügyeletről a problémájára, melyben közölték vele, hogy ez nem szabálysértés. A rendőrséghez azért fordult mégis, hogy talán a területi körzeti megbízott tud neki segíteni.

A bejelentő által megjelölt számú lakásban lakó személyt nappalos szolgálatai során a rendőr egyszer sem találta otthon, ezért 2018. december 7-én éjszakai szolgálatában kísérelte meg utolérni, és a szóban forgó problémát vele tisztázni.

Mikor a rendőr megjelent a panaszos ingatlanánál csengetésére egy férfi személy nézett ki a családi ház hátsó részén lévő ajtónál. A rendőr közölte vele, hogy a rendőrségtől van, és szeretne vele személyesen beszélni, ezért megkérte, hogy a távolság miatt ne kiabálással kommunikáljanak, hanem legyen szíves közelebb, vagy az utcára kimenni, melynek a panaszos eleget tett.

A személytől a rendőr elnézést kért a késői órákban való zavarásért (elmondta neki, hogy a nappali órákban többször kereste, de egyszer sem volt otthon), a napszaknak megfelelően köszönt, közölte nevét, rendfokozatát, beosztását és azt, hogy panaszvizsgálás végett jelent meg nála. Az adatbázisban való ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a szóban forgó autó a panaszos tulajdona, az ahhoz kapcsolt utánfutó pedig R. L. tulajdona.

A panaszossal történő kulturált beszélgetés során a rendőr emlékei szerint elhangzott, hogy csodálkozik rajta, hogy ilyen „bagatell” ügyekkel is foglalkozik a rendőrség, valamint, a rendőr elmondta, hogy a panaszos valóban nem követett el szabálysértést, ugyanis a bejelentő háza előtt nem kapubejáró található, hanem egy arra kialakított gépkocsifelhajtó, a rendőr véleménye szerint. A panaszosnak elmondta továbbá, hogy körzeti megbízottként próbálja a lakosságot az együttélési normák betartására ösztönözni, hogy ezen a területen harmonikusan éljenek, és a hasonlóan felmerült problémákat igyekezzenek egymás között megbeszélni.

A rendőr ezért megkérte, illetve felajánlotta a panaszosnak, hogy segít, hogy a gépkocsiját előrébb tolják, épp annyira, hogy az 5. számú családi ház kapubejáróját ne akadályozzák, illetve a szóban forgó probléma megszűnjön. Ezt követően a panaszos közölte, hogy a gépkocsi kulcsa bent van, azt kihozza, mikor a rendőr közölte vele, hogy a jogviszony hitelt érdemlő megállapítása végett a személyi igazolványát is vigye magával. Az igazolványokból megállapítást nyert, hogy a nevezett személy a panaszos, így a „gépkocsi jogviszony” is megállapításra került.

A felajánlott kérésnek a panaszos eleget tett, és közösen előrébb tolták a gépkocsit, és az ahhoz kapcsolt utánfutót 40-50 centiméterrel.

A Testület kérdéseire az alábbiak szerint válaszolt a rendőrség.

A panaszos a parkolásával nem merítette ki az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól (továbbiakban: KRESZ) 41.§ (2) c) pontjában foglaltakat – mely szerint tilos a jármű által az út menti ingatlanra való behajtást akadályozni –, ezért őt a rendőr csak szívességből kérte meg, illetve segített neki, hogy a gépkocsit és az utánfutót előrébb tolják a probléma megszüntetése végett.

A rendőr a bejelentőnek szintén elmondta, hogy a panaszos nem merítette ki a KRESZ 41.§-ában foglalt szabálysértést. A gyalogos akadályozása annyiban volt probléma, hogy a bejelentő a szemetes kukáját is a gépkocsifelhajtón keresztül tudja lehúzni az úttest szélére.

A rendőr emlékei szerint 22 óra 5 perc körül érkezett ki a helyszínre, mivel nappalos szolgálatai során a panaszost nem találta otthonában. Az aznapi szolgálata 20 órakor kezdődött, először részletes eligazítást tartott a szolgálati parancsnok, ezt követően az oktatási anyagok kerültek ismertetésre, majd a szükséges technikai eszközök hiánytalanságának ellenőrzése és azok felvétele, illetve a szolgálati személygépkocsi tételes átvétele után volt lehetősége a megjelölt címre menni.

A rendőr véleménye szerint az igazoltatás nem volt megtorló jellegű, a kommunikáció során elmondta a panaszosnak, hogy tudomása szerint KRESZ szabálysértést nem valósít meg a parkolásával, de amennyiben szeretné, pontosabban ki tudja részére keresni az ide vonatkozó jogszabály számát és megnevezését, melyet a panaszos a rendőr feltételezése szerint fenyegetésként értelmezett. Az intézkedés jogalapja az Rtv. 29.§ (1) bekezdése volt.

2) A 2019. január 24-én készült parancsnoki kivizsgálás az előzőekben ismertetetteket foglalja össze, ezért a Testület kizárólag a kiegészítő információkat rögzíti az alábbiak szerint.

A rendőrök helyszíni eljárásának és a személyes kapcsolatfelvételnek célja az volt, hogy a bejelentésben szereplő ügy pontos tényállását, körülményeit tisztázzák, a körzeti megbízott közreműködhesse a szabálysértések megelőzésében, felderítésében, felvilágosítást kérjen, tájékoztatást adhasson, az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatot alakítson ki és azt fenntartsa, a kiszignált ügyben a jelentéskészítési és egyéb adminisztráció feladatokat ellássa, a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás alapján.

A gépkocsi odébb tolására mindössze megkérte a panaszost a r. főtörzsőrmester, amelyben a panaszos önszántából együttműködött. Az eset során semmilyen kényszernek nem volt kitéve a jelentések és az intézkedő rendőr által elmondottak szerint. Szankcionáló jellegű figyelmeztetés, felszólítás nem történt.

A jelen ügy körzeti megbízotti intézkedését megelőzte egy másik szomszéddal kapcsolatos eset, amikor a szemközti építkezés előtt álló, panaszos tulajdonában álló kocsira cementes folyadék ömlött. Ebben az esetben is előzetes szóváltás történt az építető és a panaszos között. A körzeti megbízott ilyen irányú intézkedése szükségesnek mutatkozott az esetleges jogsértő cselekmények megelőzése érdekében.

A KRESZ vonatkozó rendelkezései szerint szabálysértés akkor valósulhatott volna meg, amennyiben a jármű az útmenti ingatlanra való behajtást vagy az onnan történő kihajtást – az ingatlannal rendelkezni jogosult hozzájárulása nélkül – akadályozta volna. Mivel a ki- és behajtás a kisebb méretű kapun keresztül, más bejárat hiányában lehetséges, ezért az ügy vizsgálata a megfelelő adatgyűjtés végrehajtásával a rendőrség megítélése szerint indokolt volt.

3) S. K. r. főtörzsőrmester 2018. december 8-án készült jelentésében összefoglalta, hogy a szomszéd által tett bejelentés nyomán, a panasz kivizsgálása során milyen megállapításokat tett.

A rendőr ebben rögzíti, hogy szabálysértést nem tapasztalt, a panaszos gépkocsija szabályosan parkolt az útpadka mellett. A bejelentő által gépkocsifelhajtóként megjelölt rész nem minősül kapubeállónak, ugyanis a telekre nincs behajtási lehetőség, a kerítésen csak gyalogos számára szolgáló kapu van. A rendőr ezeket a megállapításokat közölte a bejelentővel is telefonon keresztül. A rendőr elmondása szerint a helyszínen felvette a kapcsolatot a panaszossal, aki

elmondta, hogy kissé figyelmetlen volt, mikor leparkolt, de a bejelentő nem megfelelő hangnemben szólt neki, ezért nem állt arrébb a gépkocsival. Tisztában van a szabályokkal, és tudja, hogy nem követett el szabálysértést, de azért, hogy a következőkben ne legyen ebből kellemetlenség a gépkocsival és az utánfutójával együtt arrébb parkolt.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének VI. cikk szerinti személyes adatok védelméhez fűződő jogát, XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményét és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A panaszos véleménye szerint a rendőrök teljes mértékben indokolatlanul vonták intézkedés alá, mivel gépjárművével szabályosan parkolt az utcán, melyet a közterület-felügyelet is megerősített számára.

S. K. r. főtörzsőrmester előadása szerint a 7. számú terület körzeti megbízottjaként a */2018.ált. számon iktatott panaszbejelentést vizsgálta ki, amelyben az szerepelt, hogy a N. u. 7. szám alatti lakos * forgalmi rendszámú gépkocsija és az ahhoz kapcsolt utánfutója az utca 3. számú családi háza előtt kialakított gépkocsifelhajtó kis részét elfoglalta, abba belelógott, körülbelül 50 centiméternyire, ezzel akadályozva a szomszédot a közlekedésében.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A rendőri dokumentáció az állampolgári bejelentést jelöli meg a rendőri intézkedés alapjaként. A rendőrségre arról érkezett bejelentés, hogy a panaszos a bejelentő véleménye szerint szabálytalan parkolásával akadályozza őt saját ingatlanából ki- és befelé történő közlekedésében. A fentiek

alapján megállapítható, hogy jogsértő cselekmény elkövetésének gyanúja merült fel: a rendőrség a KRESZ 41.§ c) pontjára hivatkozott.

A 41.§ (2) c) pontja szerint tilos várakozni, ahol a jármű az útmenti ingatlanra való behajtást vagy az onnan történő kihajtást - az ingatlannal rendelkezni jogosult hozzájárulása nélkül – akadályozza.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a bejelentés tartalma alapján felmerült a jogsértés gyanúja, ezért a rendőrséget intézkedési kötelezettség terhelte annak érdekében, hogy a tényállást felderítse, helyszíni ellenőrzés keretében tisztázza a helyzetet.

A vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően a Testület úgy foglalt állást, hogy a bejelentés nyomán a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettség keletkezett arra, hogy a bejelentés tartalmát a helyszínen ellenőrizzék.

2) A Testület ezek után azt vizsgálta, hogy az intézkedő rendőrök nem terjeszkedtek-e túl az intézkedési kötelezettségük körébe tartozó törvényes lehetőségeken azáltal, hogy a panaszost személyesen keresték meg az otthonában, 22 óra után.

a) A rendőrségi iratokból kiderül, hogy a bejelentő a rendőrrel való telefonos kommunikációja során kérdésre elmondta, hogy valóban megkapta a választ a közterület-felügyeletről a problémájára, melyben közölték vele, hogy a panaszos parkolásával nem valósít meg szabálysértést. A rendőrséghez azért fordult mégis, hogy talán a területi körzeti megbízott tud neki segíteni. A rendőrök helyszíni eljárásának és a személyes kapcsolatfelvételnek célja az volt, hogy a bejelentésben szereplő ügy pontos tényállását, körülményeit tisztázzák, a körzeti megbízott közreműködhesse a szabálysértések megelőzésében, felderítésében, felvilágosítást kérjen, tájékoztatást adhasson, az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatot alakítson ki és azt fenntartsa, a kiszignált ügyben a jelentéskészítési és egyéb adminisztráció feladatokat ellássa. A jelen ügy körzeti megbízotti intézkedését megelőzte egy másik szomszédal kapcsolatos eset, amikor a szemközti építkezés előtt álló, panaszos tulajdonában álló kocsira cementes folyadék ömlött. Ebben az esetben is előzetes szóváltás történt az építető és a panaszos között. A körzeti megbízott ilyen irányú intézkedése szükségesnek mutatkozott az esetleges jogsértő cselekmények megelőzése érdekében.

A körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás I. fejezet 2. pontja szerint a körzeti megbízotti szolgálat a Rendőrség közrendvédelmi szolgálati ágának egyik szolgálati formája, amelynek alapvető célja a körzeti megbízotti működési körzetben található településeken: a) a Rendőrség állandó, közvetlen kapcsolatának kialakítása és fenntartása az állampolgárokkal, [...]; b) a rendőri jelenlét biztosítása; c) a rendőrség hatáskörébe tartozó – jogszabályban, valamint közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározott – helyi bűnmegelőzési, bűnüldözési és rendészeti feladatok folyamatos ellátása.

A 44. pont szerint a körzeti megbízott elősegíti a lakossággal történő kapcsolattartást, valamint az ügyei(k) intézését.

A 45. pont szerint, a körzeti megbízott köteles megismerni a körzeti megbízotti működési körzetében: a) a lakosság hagyományait, a lakosság tagjainak egymáshoz való viszonyát, a lakosság életviszonyait befolyásoló tényezőket; g) a jellemző szabálysértéseket és a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegéseket, továbbá az ezekre jellemzően kiszabott jogkövetkezményeket.

Az 54. pont szerint a körzeti megbízott kiemelt közlekedésbiztonsági feladata a közlekedésre vonatkozó szabályok betartatása, a közlekedők ellenőrzése és tájékoztatása.

A 62. pont szerint a körzeti megbízott a körzeti megbízotti működési körzetében: e) elvégzi a részére szignált egyéb eljárási cselekmények végrehajtását célzó tevékenységeket, valamint ellátja az azok teljesítésével összefüggő jelentéskészítési és egyéb adminisztrációs feladatokat.

A Testület elsősorban azt mérlegelte, hogy indokolt volt-e a panaszos személyes meghallgatása, annak ellenére, hogy az adott eset jellegéből fakadóan egyértelműen tisztázható lett volna a tényállás anélkül is, hogy a panaszossal személyes kapcsolatot létesítettek volna. A bejelentő maga is elmondta a rendőrnek telefonon, hogy a közterület-felügyelet már közölte vele, hogy a panaszos nem valósít meg szabálysértést a parkolással. Erről az intézkedő rendőrök a helyszínen való megjelenésükkel egyértelmű bizonyosságot szereztek a parkoló autó megtekintésével. Tehát nem merült fel szabálysértés elkövetésének gyanúja a panaszossal szemben. A Testület azonban elfogadta a rendőrség indokolását, mely szerint a körzeti megbízotti feladatok speciális jellege indokolta, hogy sor kerüljön a panaszossal való interakcióra, mivel az utcából korábban érkezett bejelentések miatt szükségesnek tartották, hogy a területre jellemző konfliktus feloldása érdekében megpróbálják elsimítani a vitát a felek között.

Nem sérült tehát a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga azáltal, hogy személyes kapcsolatfelvételre került sor.

b) A panaszos állítása szerint a rendőrök 22 óra 30 perc körül csengettek be hozzá, melyet ő túl későinek ítélt.

A rendőr emlékei szerint 22 óra 5 perc körül érkezett ki a helyszínre, mivel nappalos szolgálatai során a panaszost nem találta otthonában. Az aznapi szolgálata 20 órakor kezdődött, először részletes eligazítást tartott a szolgálati parancsnok, ezt követően az oktatási anyagok kerültek ismertetésre, majd a szükséges technikai eszközök hiánytalanságának ellenőrzése és azok felvétele, illetve a szolgálati személygépkocsi tételes átvétele után volt lehetősége a megjelölt címre menni.

A Testület az intézkedés időpontjával kapcsolatban rögzíti, hogy az Rtv. a rendőri intézkedésekkel kapcsolatban nem tartalmaz rendelkezést a foganatosítás időpontjára vonatkozóan.

Az Rtv. kifejezett rendelkezésének hiányában a Testület e körben azt értékelhette, hogy az intézkedő rendőrök 22 óra körüli (a panaszos állítása szerint is legkésőbb 22 óra 30 perc) megjelenése a kialakult társadalmi normák tükrében ésszerűnek tekinthető-e. A Testület álláspontja szerint a körülményekre tekintettel (a panaszos a korábban megkísérelt kapcsolatfelvételek időpontjában, nappal nem tartózkodott otthon) nem tekinthető ez az időpont kirívóan későinek, ezért nem volt alkalmas arra, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga sérüljön ezáltal.

Míndezekre tekintettel a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült a 22 óra körüli rendőri kapcsolatfelvétel által.

3) A panaszos állítása szerint a rendőrök utasították, hogy álljon arrébb gépjárművével, annak ellenére, hogy ők is elismerték, hogy szabályosan parkolt a szomszéd ingatlana előtt.

A r. főtörzsrőmester állítása szerint a gépkocsi odébb tolására mindössze megkérte a panaszost, amelyben a panaszos önszántából együttműködött. Az eset során semmilyen kényszernek nem volt kitéve a jelentések és az intézkedő rendőr által elmondottak szerint.

A Testületnek – a bizonyítékok csekély voltára tekintettel – nem állt módjában rekonstruálni, hogy az intézkedő rendőrök utasították-e a panaszost a gépjárművel való átállásra, vagy a rendőr állításának megfelelően csupán „szívességből” kérték meg, aminek ő önszántából tett eleget. A Testület azonban indokoltnak tartja kihangsúlyozni, hogy a rendőri felszólítás jellegének beazonosítása az állampolgár mérlegelési körén egyértelműen kívül esik: az intézkedés alá vont személy adott esetben nem mérlegelheti azt, hogy a rendőr csupán „szívességből” kéri meg valamire, vagy utasítást ad neki. Ebből adódóan a Testület nem ért egyet azzal a rendőri gyakorlattal, hogy az állampolgárok bizonyos cselekményre való felszólítását, kérésre való önkéntes cselekményként értékelik. Az adott helyzet körülményeiből adódóan egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos nem önként, a szomszéd, vagy a rendőr irányában való szívességtételként állt arrébb az autójával, hanem a rendőri felszólításnak/utasításnak tett eleget.

A Testület azonban úgy ítélte meg, hogy a körzeti megbízott abból a célból kérte/utasította a panaszost, hogy a szomszédok közt fennálló konfliktust békés módon el tudja simítani, erre tekintettel a Testület úgy foglalt állást, hogy a kérés/utasítás célszerű, indokolt és arányos volt, tehát nem okozott indokolatlan jogsérelmet a panaszos oldalán.

Nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga azáltal, hogy a konfliktus rendezésének érdekében megkérték a gépjárművével való arrébbállásra a rendőrök.

4) A Testület ezt követően a panaszos igazoltatását vizsgálta.

A panaszos állítása szerint az intézkedőknek nem állt szándékában igazoltatni őt kezdetben, csupán akkor szólították fel iratainak bemutatására, mikor a panaszos megtagadta a gépjárművel való arrébbállást. A panaszos véleménye szerint tehát retorziós céllal igazoltatták őt a rendőrök.

A rendőri álláspont szerint szankcionáló jellegű figyelmeztetés, felszólítás nem történt. A panaszos közölte a rendőrökkel, hogy a gépkocsi kulcsa bent van, azt kihozza, ekkor a rendőr közölte vele, hogy a jogviszony hitelt érdemlő megállapítása végett a személyi igazolványát is vigye ki magával. Az igazolványokból megállapítást nyert, hogy a nevezett személy a panaszos, így a gépkocsi jogviszony is megállapításra került. Az intézkedő rendőr véleménye szerint az igazoltatás nem volt megtorló jellegű, a kommunikáció során elmondta a panaszosnak, hogy tudomása szerint KRESZ szabálysértést nem valósít meg a parkolásával, de amennyiben szeretné, pontosabban ki tudja részére keresni az ide vonatkozó jogszabály számát és megnevezését, melyet a panaszos a rendőr feltételezése szerint fenyegetésként értelmezett. Az intézkedés jogalapja az Rtv. 29.§ (1) bekezdése volt.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. (2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során *a*) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani, *b*) az igazoltatott személyt lakcímének, tartózkodási helyének - az igazoltatott választása szerint - a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal történő igazolására, vagy a lakcímré, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre kérheti fel, valamint *c*) amennyiben a 24/A. § (1) bekezdésében meghatározott személy felkérése alapján igazoltat, úgy az igazoltatott személyt a *b*) pontban megjelölt adatok igazolására, vagy ezen adatokra vonatkozó nyilatkozattételre kéri fel.

A fenti szabály rendelkezése a Testület megítélése szerint egyértelmű: a rendőrnek azt a személyt kell igazoltatni, akinek a személyazonosságát meg kell állapítani, mert a közrend és közbiztonság, a bűnüldözés és bűnmegelőzés szempontjából vagy más, 29. § (1) bekezdésében megfogalmazott további okból erre szükség van.

A Testület számos korábbi állásfoglalásában felhívta a figyelmet arra, hogy az igazoltatás szigorúan célhoz kötött intézkedés, amelyet minden esetben olyan konkrét tényeknek, körülményeknek kell megalapozniuk, amelyek alapján az eljáró rendőr okkal feltételezheti, hogy az Rtv. 29. § (1) a) pontjában meghatározott valamely cél elérése érdekében az igazoltatásra feltétlenül szükség van.

A Testület az ügy összes körülményének gondos vizsgálatát követően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos igazoltatása nem volt indokolt. A rendőri intézkedés célja a rendőrségi álláspont szerint a konfliktus rendezése volt, melyre a körzeti megbízotti feladatkör speciális jellege miatt került sor. A panaszossal szemben azonban nem merült fel jogellenes cselekmény elkövetésének gyanúja, pusztán a szomszédi vita elsimítása érdekében merült fel

annak szükségessége, hogy a panaszos arrébb álljon gépjárművével, azonban ezt a panaszos megtagadta. A Testület elfogadta a panaszosi álláspontot, mely szerint az intézkedők retorziós céllal igazoltatták őt, mivel kezdetben nem volt hajlandó átállni autójával, tehát megtagadta a rendőri kérés teljesítését. A retorziós jelleget támasztja alá az a tény is, hogy a panaszossal való interakció kezdetén a rendőrök nem tartották indokoltnak az igazoltatást, anélkül kérték meg az autóval való arrébbállásra, hogy az adatbázisban ellenőrizték volna, hogy a panaszos a gépjármű tulajdonosa. Csak amikor ezt megtagadta, akkor került sor az igazoltatás foganatosítására.

A Testület véleménye szerint a fent leírt szituáció alapján az Rtv. 29. § (1) a) pontjában rögzített egyik igazoltatási ok sem állt fent, nem volt olyan körülmény, amely alapul szolgálhatott az igazoltatás indokául. Ezért a Testület megállapította, hogy a panaszos igazoltatása jogalap nélkül történt, ami miatt a Testület indokoltnak tartotta megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatok védelméhez fűződő jogának sérelmét.

5) A panaszos sérelmezte, hogy véleménye szerint diszkriminatív intézkedésre került sor vele szemben.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélkülség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni tilos, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület ezen a ponton hivatkozik a Rendőri Hivatás Etikai Kódexében szereplő 5. pontra, amely szerint a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz kínzást, könyörtelen, embertelen vagy megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el. Empátiával fordul embertársai felé, védelmet és segítséget nyújt a rászorulóknak.”

Az egyenlő bánásmód követelményét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény tölti meg tartalommal. E törvény 1. §-a úgy fogalmaz, hogy az egyenlő bánásmód követelménye alapján Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni. A rendőri intézkedés során tehát az érintett védett tulajdonságára (pl. nemre, fogyatékosagra, egészségi állapotra, stb.) tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület elsősorban azt értékelte, hogy – bár a panaszos beadványában diszkriminatív jellegű intézkedésre hivatkozott – nem jelölt meg olyan védett tulajdonságot, amely a diszkrimináció vizsgálatához alapot nyújthatna a Testületnek. Az előző pontban ismertetettek alapján megállapításra került, hogy az igazoltatás célja, illetőleg jogalapja nem volt megfelelő, azonban ez nem az intézkedés diszkriminatív jellegére visszavezethető, hanem annak retorziós jellegére. A panaszos nem került hátrányos helyzetbe más személyekhez viszonyítva, és az intézkedés nem megfelelő módját nem az idézte elő, hogy a rendőrök részrehajló módon a szomszédnak adtak volna igazat, ugyanis azt többször is rögzítették, hogy a szomszéd álláspontja nem megalapozott, a panaszos nem valósított meg szabálysértést. A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a megállapításra jutott, hogy a jelen panasz tárgyává tett intézkedés kapcsán nem merült fel olyan

adat vagy körülmény, amelyből az intézkedés diszkriminatív jellegére lehetett volna következtetni.

Mindezekre tekintettel az intézkedés nem ütközött a diszkrimináció alkotmányos tilalmába, az egyenlő bánásmód követelménye és a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült, mivel nem érte hátrányos megkülönböztetés az intézkedés során.

IV.

A Testület megállapította, hogy a bejelentés nyomán a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettség keletkezett arra, hogy a bejelentés tartalmát a helyszínen ellenőrizzék. Nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga azáltal, hogy személyes kapcsolatfelvételre került sor, továbbá azáltal sem, hogy 22 óra körül került sor a rendőri kapcsolatfelvételre. Nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga azáltal, hogy a konfliktus rendezésének érdekében megkérték a gépjárművével való arrébbállásra a rendőrök. A Testület elfogadta a panaszosi álláspontot, mely szerint retorziós jelleggel került sor az igazoltatására, ezáltal súlyos mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga és személyes adatok védelméhez fűződő joga. Az intézkedés nem ütközött a diszkrimináció alkotmányos tilalmába, az egyenlő bánásmód követelménye és a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült, mivel nem érte hátrányos megkülönböztetés az intézkedés során.

Mindezekre tekintettel a Testület súlyos alapjogsérelmet állapított meg, ennek megfelelően a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – az állásfoglalást megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2019. február 28.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag